

HUMAN RIGHTS WATCH SVERIGE

Birger Jarlsgatan 57c
113 56 Stockholm
Tel: +46 730-70 08 48

Email: sweden@hrw.org
Website: www.hrw.org/sweden
90-account: 90 04 54-0

Stockholm, 19 March 2018

HRW.org

Kenneth Roth, Executive Director

Deputy Executive Directors

Michele Alexander, Development and Global Initiatives
Nicholas Dawes, Media
Iain Levine, Program
Chuck Lustig, Operations
Bruno Stagno Ugarte, Advocacy

Emma Daly, Communications Director
Dinah PoKempner, General Counsel
James Ross, Legal and Policy Director

Division and Program Directors

Brad Adams, Asia
Daniel Bekele, Africa
Maria McFarland Sánchez-Moreno, United States
Alison Parker, United States
José Miguel Vivanco, Americas
Sarah Leah Whitson, Middle East and North Africa
Hugh Williamson, Europe and Central Asia

Shantha Rau Barriga, Disability Rights
Peter Bouckaert, Emergencies
Zama Coursen-Neff, Children's Rights
Richard Dicker, International Justice
Bill Frelick, Refugees' Rights
Arvind Ganesan, Business and Human Rights
Liesl Gerntholtz, Women's Rights
Steve Goose, Arms
Diederik Lohman, acting, Health and Human Rights
Graeme Reid, Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Rights

Advocacy Directors

Maria Laura Canineu, Brazil
Louis Charbonneau, United Nations, New York
Kanae Doi, Japan
John Fisher, United Nations, Geneva
Meenakshi Ganguly, South Asia
Bénédicte Jeannerod, France
Lotte Leicht, European Union
Sarah Margon, Washington, DC
David Mepham, United Kingdom
Wenzel Michalski, Germany
Elaine Pearson, Australia

Board of Directors

Hassan Elmasry, Co-Chair
Robert Kissane, Co-Chair
Michael Fisch, Vice-Chair
Oki Matsumoto, Vice-Chair
Amy Rao, Vice-Chair
Amy Towers, Vice-Chair
Catherine Zennström, Vice-Chair
Michael Fisch, Treasurer
Bruce Rabb, Secretary
Karen Herskovitz Ackman
Akwas Aidoo
Jorge Castañeda
Michael E. Gellert
Leslie Gilbert-Lurie
Paul Gray
Betsy Karel
David Lakhdhir
Kimberly Marteau Emerson
Alicia Miñana
Joan R. Platt
Neil Rimer
Shelley Frost Rubin
Ambassador Robin Sanders
Jean-Louis Servan-Schreiber
Sidney Sheinberg
Bruce Simpson
Joseph Skrzyński
Donna Slaight
Siri Stolt-Nielsen
Darlan W. Swig
Makoto Takano
Marie Warburg
Jan Weidner

Human Rights Watch Sveriges yttrande över utredningen (SOU) 2017:92, "Transpersoner i Sverige, förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor"

Human Rights Watch Sverige välkomnar möjligheten att yttra sig över utredningen "Transpersoner i Sverige, förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor", (SOU) 2017:92.

Utredningen tar ett välbehövligt helhetsgrepp på transsexuellas levnadsvillkor och lämnar flera förslag för att stärka transpersoners ställning. Samtidigt medför det breda perspektivet och utredningens omfattning en begränsning i Human Rights Watch Sveriges möjligheter att lämna synpunkter på förslagen i alla delar. Mot denna bakgrund vill vi lämna följande kommentarer.

Transexualitet

Rätten att få sin könsidentitet juridiskt bekräftad är fastslagen i ett stort antal internationella instrument. Att juridiskt bekräfta människors könsidentitet är en central del av var och ens rätt till självbestämmande, värdighet och frihet. Dessa friheter ligger till grund för personlig självständighet och oberoende. En persons upplevelse av sin könsidentitet är en väsentlig del av dennes person. Det är också en rättighet som kan få stor betydelse för andra mänskliga rättigheter såsom rätten till privatliv, yttrandefrihet och rörelsefrihet.

Eget inflytande och självbestämmande över den juridiska könsbekräftelsen är fundamentalt. Denna juridiska process behöver vara skild från den medicinska. Könsbekräftelse kan innehålla, om den enskilde så vill, medicinska ingrepp som resulterar i kroppsliga modifikationer. Om en person, som genomgår en könsbekräftande process behöver medicinskt stöd, ska sådana tjänster finnas tillgängliga. En transperson som kräver medicinskt stöd ska inte uppleva hinder, bemötandet ska vara fördomsfritt och humant. Att som utredningen föreslår göra stödet mer lättillgängligt och öka kunskapen hos berörda myndigheter är välkommet och en förutsättning för en fungerande vård för alla.

Men en juridisk könsbekräftelse ska inte göras beroende av krav på kirurgiska ingrepp, påtvingad sterilisering, psykiatrisk utvärdering, eller långa vårdköer. Human Rights Watch Sverige skulle gärna ha sett ett tydligare perspektiv att

den juridiska processen att erhålla en könsidentitet ska hållas helt åtskild från eventuella medicinska ingrepp, i utredningens förslag.

Intersexualitet

Det finns växande statistik som visar på att tidiga medicinska ingrepp, för att korrigera atypiska könsorgan eller hormonuppsättningar, kan leda till fysiska och psykiska men och plågor för intersexuella. En av de största riskerna med att "normaliserande ingrepp" är att tilldela personen fel kön, vilket dessutom kan resultera i att personen behöver ytterligare medicinska ingrepp för att korrigera det felet som gjordes av läkaren. Fler konsekvenser är bland annat inkontinens, ärrbildning, minskning eller förlorande av förmågan till sexuell njutning, psykologisk trauma, risken av livslång hormonbehandling etc.

Dessa medicinska ingrepp innebär att den intersexuella personen förlorar självbestämmandet över sin egen framtid. Human Rights Watch Sverige anser att medicinska korrigerande ingrepp som har sådana stora konsekvenser måste ligga ensamt hos personen i fråga, när den personen är mogen nog att fatta beslut rörande sin egna kroppsliga integritet, och välkomnar förslaget om en framtida utredning gällande om kirurgiska ingrepp är nödvändiga (avsnitt 16.3).

Måns Molander
Sweden Director